

Hej!

Du får det här brevet för att du bor i närheten av Ågestaverket som Vattenfall monterar ner och omhändertar. Nu har nedmonteringen pågått i tre år och vi vill berätta om vårt arbete hittills och lite om planen framåt. Vi bjuder även in till informationsmöte, läs mer om det i slutet av brevet.

Tidigare har vi berättat att vi har lyft av reaktortankens tre lock och monterat ner bland annat laddmaskinen, styrtavarna, tungvattentankarna, kyltornet och kontrollrummet. Sedan förra sommaren har vi till exempel lyft ut en 48 ton tung generator och vi är mitt i arbetet med nedmonteringen av reaktortanken som är verkets största föremål. Vi har också skänkt ytterligare föremål till Tekniska museet, och varit på invigningen av deras utställning där vi såg våra saker i en ny inramning.

- Vi är stolta över att skänka föremål som blir tillgängliga för resten av världen och som bidrar till ökad kunskap om Ågestaverket och kärnkraftens utveckling i Sverige. Det är ganska mycket extra arbete som ligger bakom detta – till exempel mejslar vi ut dessa föremål försiktigt istället för att använda tyngre och snabbare metoder som man kan göra med saker som inte ska användas, säger Nils Bergstrand, projektledare för nedmonteringen av Ågestaverket.

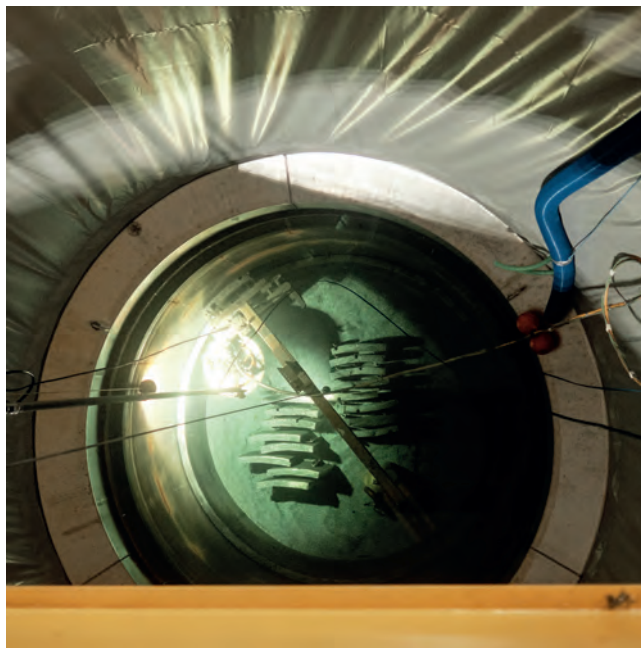
Arbetet har flutit på enligt plan även under det tredje verksamhetsåret, och vi har nu monterat ner cirka 1 300 ton av de 2 000 ton vi bedömer är den totala mängden avfall. Av den totala radioaktiviteten har vi nu avlägsnat omkring 70 procent från verket, det mesta arbetet med detta sker inne i bergrummet och syns inte utifrån. Allt material som är fritt från radioaktivitet och miljöskadliga ämnen återvinns. I genomsnitt har vi behövt en lastbilstransport per vecka för att forsla bort material.

- Det viktiga är att nedmonteringen är säker för medarbetare och omgivning och vi anpassar alla arbeten utifrån det. Under det kommande året planerar vi att bli klara med reaktortanken och börja montera ner föremål som är svåra att komma åt så länge tanken är på plats, till exempel ånggeneratorerna, säger Nils Bergstrand.

Här är en sammanfattning av arbetet under året.

Reaktortanken

Arbetet med att montera ner reaktortanken pågår inne i verket. När locken hade lyfts av fylldes tanken med vatten för att skärma bort strålning från de radioaktiva interna delarna. Fjärrstyrda undervattenssågar segmenterade delarna som packades i strålsäkra emballage och transporterades till mellanlager. Sedan tömdes och omhändertogs vattnet och hela reaktortanken lyftes upp och flyttades en bit. Där den står nu är det lättare att komma åt att ta bort isoleringen och metodiskt kapa själva tanken i mindre delar. Arbetet beräknas pågå under hela 2023.

Den vattenfyllda reaktortanken med interna delar, sett rakt uppifrån. Foto: Vattenfall/John Guthed

Materialet packas i ett strålsäkert emballage inför borttransport. Foto: Vattenfall/John Guthed

Generatoren

Under hösten lyftes den 80 år gamla och 48 ton tunga generatoren ut och transporterades bort för återvinning. På en speciallastbil med ett 18 meter långt släp! Generatoren smälts nu ner och blir nya stålprodukter. Generatoren visade sig vara begagnad och efter visst detektivarbete – och med hjälp av en person som visade sig ha haft ett finger med i spelet – fick vi veta att den ursprungligen kom från Stockholms elverk/Värtaverket.

*Generatoren vinschas fram på flaket.
Foto: Vattenfall/Ryno Quantz*

*Generatoren lämnar Ågesta.
Foto: Vattenfall/RynoQuantz*

Friklassning

Vi återvinner allt material som kan återvinnas eller återanvändas. Men först måste vi bevisa att materialet är fritt från radioaktivitet, vilket sker under strikt reglerade processer. Processerna kallas för friklassning och det arbetar vi kontinuerligt med.

*Ett av sätten att friklassa material är en mätstation där materialet placeras på en roterande platta där en högkänslig detektor läser av eventuell radioaktivitet.
Foto: Vattenfall/Fredrik Ekenborg*

Besök Ågestaverket - på Tekniska museet

Som vi har berättat har Vattenfall skänkt föremål och foton till Tekniska museet som nu ställer ut en del av dem, till exempel manöverbordet från kontrollrummet och färdskrivaren från laddmaskinen. Utställningen öppnade i mars och planeras att stå i ett år, besök den gärna! Mer information finns på tekniskamuseet.se.

*Manöverbordet från Ågestaverkets kontrollrum.
Foto: Tekniska museet/Anna Gerdén*

Välkommen på informationsmöte

På kvällen den 31 augusti är du välkommen på informationsmöte i aulan på Ågestaverket. Föranmälan är obligatorisk, mejla Malin Brikell (malin.brikell@vattenfall.com) senast den 14 augusti om du vill delta!

Innan vi startade nedmonteringen planerade vi att hålla informationsmöte under arbetets gång, men sedan kom pandemin och därför har vi skickat infobrev istället. När vi nu har möjlighet att hålla informationsmöten igen så vill vi gärna göra det och hoppas att det finns intresse.

Mer information och bilder finns på www.vattenfall.se/agestaverket som uppdateras kontinuerligt. Välkommen att kontakta platschefen Thomas Rådeby om du har frågor, kontaktuppgifter finns på hemsidan!

Vänliga hälsningar
Malin Brikell, kommunikationsansvarig